

Geliş Tarihi/Received 31.12.2024
Revizyon/Revision 21.03.2025
Kabul Tarihi/Accepted 25.03.2025
Yayın Tarihi/Publication Date 15.05.2025

Atıf

Özkan, M. (2025). XIX. Yüzyılda Çarlık Rusya'nın Asya'ya Yönelik Araştırmaları Üzerine Bir İnceleme: Aziatskiy Vestnik (1825-1827). *Turcology Research*, 83, 351-369.

Cite this article

Özkan, M. (2025). A Study on Tsarist Russia's Research Towards Asia in the 19th Century: Aziatskiy Vestnik (1825-1827). *Turcology Research*, 83, 351-369.

The content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-Noncommercial
4.0 International License.

XIX. Yüzyılda Çarlık Rusya'nın Asya'ya Yönelik Araştırmaları Üzerine Bir İnceleme: Aziatskiy Vestnik (1825-1827)

A Study on Tsarist Russia's Research Towards Asia in the 19th Century: Aziatskiy Vestnik (1825-1827)

Öz

Bu araştırma, XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde Çarlık Rusya'sının Asya coğrafyasına yönelik entelektüel ilgisini ve bilgi üretim süreçlerini, Grigoriy İvanoviç Spasskiy tarafından yayımlanan Aziatskiy Vestnik üzerinden analiz etmeyi amaçlamaktadır. XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde Rusya, Asya coğrafyasına yönelik entelektüel merakın ve bilgi arayışının arttığı bir dönem yaşamaktaydı. Bu dönemde, Asya'nın zengin tarihini, kültürünü ve toplumlarını araştırmaya yönelik çabalar, yalnızca akademik ilgiyle sınırlı kalmamış, aynı zamanda Rusya'nın jeopolitik hedefleri ve kültürel politikalarıyla da örtüşmüştür. Bu bağlamda, Grigoriy İvanoviç Spasskiy tarafından yayımlanan Aziatskiy Vestnik, Asya dünyasına dair üretilen bilginin aktarılmasında ve yayılmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Spasskiy'in ilk yayıncılık girişimi olan Sibirski Vestnik, öncelikli olarak Sibirya tarihi ve arkeolojisine odaklanırken, daha sonra yayımladığı Aziatskiy Vestnik ile coğrafi ve tematik yelpazeyi genişletmiştir. Bu yeni dergi, Türkistan, Moğolistan, Kafkasya, Japonya, Hindistan, Çin, İran ve Arap dünyası gibi geniş bir coğrafyanın tarihini, arkeolojisini, etnografyasını ve kültürel mirasını içeren makalelere yer vermiştir. Ayrıca, Aziatskiy Vestnik, Avrupa dergilerinden çevrilen makalelerle Batı dünyasında Asya hakkında üretilen bilginin Rus entelektüel çevrelerine aktarılmasında kritik bir rol oynamıştır. Araştırma kapsamında, 1825-1827 yılları arasında yayımlanan toplam 29 sayı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu incelemede, dergide yayımlanan haberler, makaleler, seyahat notları ve raporlar sistematik bir şekilde tasnif edilmiştir. Dergide yayımlanan makalelerin konu çeşitliliği, dönemin Rus entelektüellerinin Asya'ya duyduğu artan ilginin altında yatan ideolojik, bilimsel ve kültürel motivasyonların anlaşılmasına ışık tutmaktadır. Bu durum, Rusya'nın Asya'daki jeopolitik hedefleri ile entelektüel çabalarının birbirini destekleyen ve tamamlayan unsurlar olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, XIX. yüzyıl Rus entelektüel tarihini ve Asya çalışmaları üzerine yürütülen akademik üretimi daha iyi anlamaya katkıda bulunacaktır. Özellikle, Asya üzerine üretilen bilginin Rusya'nın jeopolitik hedefleriyle nasıl iç içe geçtiğini göstermesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aziatskiy Vestnik, Grigoriy İvanoviç Spasskiy, Türkistan, Rusya, II. Katerina.

Abstract

This study aims to analyze Tsarist Russia's intellectual engagement with the Asian geography and its knowledge production processes in the first quarter of the 19th century through the journal Aziatskiy Vestnik, published by Grigory Ivanovich Spassky. During this period, Russia experienced a growing intellectual curiosity and quest for knowledge about Asia. The efforts to study the rich history, culture, and societies of the region were not solely driven by academic interest but also aligned with Russia's geopolitical objectives and cultural policies. In this context, Aziatskiy Vestnik played a crucial role in the dissemination and transmission of knowledge about the Asian world. Spasskiy's initial publishing venture, Sibirski Vestnik, focused primarily on the history and archaeology of Siberia. However, with the later publication of Aziatskiy Vestnik, the geographical and thematic scope expanded significantly. This new journal featured articles on the history, archaeology, ethnography, and cultural heritage of a vast region, including Turkestan, Mongolia, the Caucasus, Japan, India, China, Iran, and the Arab world. Additionally, Aziatskiy Vestnik played a key role in transmitting Western knowledge about Asia to Russian intellectual circles by translating articles from European journals. Within the scope of this research, all 29 issues of Aziatskiy Vestnik, published between 1825 and 1827, were examined in detail. The study systematically categorized the news reports, articles, travel notes, and reports featured in the journal. The thematic diversity of the articles provides insight into the ideological, scientific, and cultural motivations underlying the increasing interest of Russian intellectuals in Asia. This reveals that Russia's geopolitical ambitions and intellectual endeavors in Asia were mutually reinforcing and complementary elements. This study contributes to a deeper understanding of 19th-century Russian intellectual history and the academic production concerning Asian studies. In particular, it underscores the ways in which the knowledge produced about Asia was intertwined with Russia's geopolitical strategies, highlighting the intricate relationship between academic inquiry and imperial ambition.

Keywords: Aziatskiy Vestnik, Grigory Ivanovich Spassky, Turkestan, Russia, Catherine II.

Giriş

Bu araştırma, XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde Çarlık Rusya'sının Asya coğrafyasına yönelik entelektüel ilgisini ve bilgi üretim süreçlerini, Grigoriy İvanoviç Spasskiy tarafından yayımlanan Aziatskiy Vestnik (Şekil 1) üzerinden analiz etmeyi amaçlamaktadır. Dergide yer alan makalelerin tematik ve coğrafi çeşitliliği, dönemin Rus entelektüellerinin Asya'ya yönelik epistemolojik, ideolojik ve jeopolitik yaklaşımlarını ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada şu sorulara yanıt aranacaktır:

- Çarlık Rusya'sının Asya'ya yönelik entelektüel ilgisi hangi unsurlarla şekillenmiştir?
- Aziatskiy Vestnik'in içerik analizi, dönemin bilgi üretim süreçleri hakkında nasıl bir çerçeve sunmaktadır?
- Rus entelektüellerinin Asya'ya yönelik çalışmaları, Rusya'nın jeopolitik hedefleriyle nasıl örtüşmektedir?

АЗІАТСКІЙ ВѢСТНИКЪ,

СОДЕРЖАЩІЙ ВЪ СЕБѢ

избранныя сочиненія и переводы по части
Наукъ, Искусствъ и Словесности странъ Вос-
точныхъ, равно Путешествія по сѣмъ
странамъ и разнымъ новѣйшимъ свѣдѣніямъ;

ИЗДАВАЕМЫЙ

Григоріемъ Спасскимъ.

СЪ 1 ЮЛЯ по ДЕКАБРЬ, 1825.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.

ВЪ ТИПОГРАФИИ МЕДИЦИНСКАГО ДЕПАРТАМЕНТА.

МИНИСТЕРСТВА ВЪНТРЕННИХЪ ДѢЛЪ.

1825.

Şekil 1. Dergi Kapağı

XIX. yüzyılda, Rusya, genişleyen toprakları ve artan bilimsel ilgiyle, Asya coğrafyasına yönelik araştırmalar ve kültürel etkileşimler konusunda önemli bir dönüm noktasına ulaşmıştır. Bu dönemde, Rus bilim insanları ve araştırmacılar, Asya'nın çeşitli bölgelerine yönelik derinlemesine incelemeler yaparak, bu toprakların tarihini, kültürünü, coğrafyasını ve halklarını anlamaya yönelik önemli katkılarda bulunmuşlardır. Rusya'daki bilimsel cemiyetler ve dergiler, bu süreçte Asya ile ilgili bilgilerin toplanmasında, analiz edilmesinde ve yayılmasında temel araçlar haline gelmiştir. Asya'daki farklı kültürlerin ve toplumların araştırılması, Rusya'nın yalnızca bilimsel merakını değil, aynı zamanda dönemin ideolojik ve jeopolitik hedeflerini de yansıtmaktadır. Bu bağlamda, Sibirya tarihi ve arkeolojisi üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan, maden mühendisi ve oryantalist Grigory İvanoviç Spasskiy, önemli bir figür olarak öne çıkmaktadır. 1793 yılında Ryazan eyaletine bağlı Yegoryevsk'te doğan Spasskiy, dinî bir çevreden gelmesi nedeniyle ilk eğitimi dinî temeller üzerine almış, ancak zamanla bilimsel ve kültürel alanlarda derinleşen araştırmalar yapmıştır. İmparatorluk Rus Coğrafya Cemiyeti'nin ve İmparatorluk Rusya Eski Eserler ve Tarih Cemiyeti'nin asli üyesi, ayrıca Arkeoloji-Nümizmatik Cemiyeti'nin üyesi olan Spasskiy hem Sibirya hem de daha geniş Asya coğrafyasındaki tarihsel ve kültürel mirası incelemiş ve bu alanlarda önemli katkılar sağlamıştır (Russkiy Biografiçeskiy Slovar, 1909, s. 177).

Grigoriy İvanoviç Spasskiy, erken yaşlarda eğitim hayatına Kolomensk Ruhani Okulu'nda başlamıştır. Bu okulda aldığı eğitim, yalnızca dinî bilgilerle sınırlı kalmamış, aynı zamanda geniş bir kültürel ve bilimsel birikim sağlamıştır. Rusça dil bilgisi ve Latinceyi öğrenmesinin yanı sıra, Yunanca, Almanca ve Fransızca gibi Batı dillerini de kavramıştır. Bu dilsel donanım, onun sonraki yıllarda

Batı'daki bilimsel literatürü takip edebilmesi ve geniş bir kültürel perspektife sahip olabilmesi açısından önemli bir temel oluşturmuştur. Ayrıca, şiir, felsefe ve teoloji gibi alanlarda da eğitim alarak, düşünsel ve entelektüel açıdan derinlemesine bir bilgi birikimi edinmiştir (Ponomareva, 2017a, s. 40).

1799 yılının Eylül ayında, Spasskiy, kişisel isteğiyle Moskova Vilayet İdaresi'nde kâtiplik görevine başlamıştır. Bu görevdeki çalışmaları, onun bürokratik işleyişi ve yönetsel süreçlere dair deneyim kazanmasını sağlamıştır. Ancak, Spasskiy'in ilgisi daha çok maden mühendisliği ve doğal kaynaklar üzerine yoğunlaşmıştır. 1800 yılında, maden işleri birimine geçerek burada çalışmaya devam etmiştir. Bu dönemde, yeraltı kaynakları ve maden mühendisliği konusunda kazandığı bilgiler, onun sonraki yıllarda bölgenin jeolojik yapısını inceleyen ve Sibiry'a'nın ekonomik potansiyelini araştıran bir bilim insanı olarak sivrilmesine yol açmıştır. Çünkü Spasskiy'in maden mühendisliği alanındaki deneyimi, onun Sibiry ve çevresindeki bölgelere yönelik çalışmalarında önemli bir rol oynamıştır. 1803 yılına gelindiğinde, Spasskiy, maden işleri biriminden alınarak Tomsk vilayetine tayin edilmiştir. Bu tayin, onun kariyerinde bir dönüm noktası oluşturmuş ve Sibiry'a'nın uzak bölgelerine olan ilgisini pekiştirmiştir. Tomsk'a yapılan bu tayin, Spasskiy'in doğanın ve bölgenin tarihi hakkında derinlemesine araştırmalar yapmasına olanak tanımıştır. Bu süreçte hem Sibiry'a'nın coğrafi özelliklerini hem de bölgenin tarihi mirasını incelemeye başlamış, bu alandaki araştırmaları ona büyük bir ün kazandırmıştır. Spasskiy'in Sibiry ve Asya'daki tarihsel ve kültürel mirası anlamaya yönelik bilimsel katkıları, onun yalnızca bir mühendis değil, aynı zamanda bir oryantalist olarak da tanınmasına yol açmıştır (Russkiy Biografiçeskiy Slovar, 1909, s. 177).

Spasskiy'in kendisine tevdi edilen bu görevi kabul ederken ne kadar sevinçli olduğu, söylediği şu sözlerden anlaşılmaktadır: *"Bana Sibir'e gitme teklifi yapıldığında coşkuyla kabul ettim. Oraya gitme fırsatını ve birçok yeri görebilmemi V. S. Khvostov'a borçluyum. Khvostov bu ülkeye yaptığım yolculuğun taniğiydi. Sibiry'dayken, gençliğimin tüm coşkusuyla, doğanın çeşitli eserleriyle zengin olan bu ülkeyi tanımak için her fırsatı değerlendirmeye çalıştım... Gençliğin verdiği heyecanla Sibiry'da olmak, doğal kaynaklar bakımından zengin olan bu ülkeyi tanımak için her fırsatı değerlendirmek istedim."* (Ponomareva, 2015, s. 145).

Spasskiy'in, Rusların Sibiry'ya olan ilgisini ve burada bilimsel çalışmalar yapma imkânını fark etmesi, Tomsk'a tayin edilmesinin sebepleri arasında önemli bir faktör olarak değerlendirilebilir (Ponomareva, 2017b, s. 97). Bu tayin, sadece Spasskiy'in kariyerinde bir adım değil, aynı zamanda Rusya'nın uzak doğudaki topraklarında daha sistemli bir bilimsel keşif sürecinin başlamasına işaret etmiştir. Spasskiy, Sibiry'daki potansiyel bilimsel fırsatları göz önünde bulundurarak, bu bölgedeki doğal kaynaklar ve coğrafya hakkında bilgi toplamının kendisi için büyük bir araştırma alanı sunduğunu düşünmüştür.

Spasskiy, bölgeye geldikten kısa bir süre sonra, 1804 yılında Krasnayorsk ve Kuznetsk bölgelerine gönderilmiştir. Bu görevin amacı hem topografik hem de ekonomik anlamda kapsamlı bir bilgi toplamak ve Sibiry'nın zengin kaynakları hakkında daha derinlemesine bir analiz yapmaktır. Spasskiy, bu görev sırasında Sibiry'nın coğrafi özelliklerini ve kaynaklarını detaylı bir şekilde inceleyerek, bölgenin ekonomik potansiyeli ve doğal yapısı hakkında önemli veriler toplamıştır. Bu çalışmalar, sadece Rus bilim dünyası için değil, aynı zamanda Sibiry'nın ekonomik kalkınmasına yönelik stratejik kararlar alınmasında da temel teşkil etmiştir. Spasskiy'in bu bölgelere yaptığı seyahatler, aynı zamanda onun Sibiry'nın tarihi, kültürel ve toplumsal yapısı hakkında daha geniş bir perspektif kazanmasına olanak tanımıştır (Nikienko, 1999, s. 29).

Spasskiy, görev yaptığı bölgeye duyduğu sevgi ve yüksek enerjisi sayesinde kısa sürede dikkat çekmeyi başarmış ve özellikle Tomsk valisinin ilgisini üzerine toplamıştır. Bu durum, kendisine tevdi edilen görevlerin artmasına zemin hazırlamıştır (Ponomareva, 2015, s. 146). Üstlendiği keşif görevlerinin sayısındaki artış, Sibiry hakkında o dönemde az bilinen pek çok bilgiye ulaşmasını sağlamıştır.

1806 yılında Spasskiy, bilimsel araştırmalar yapmak ve bölgeden bilgi toplamak amacıyla Pototsk'un Çin elçiliği misyonuna dahil edilmiştir. Bu görev sırasında, Doğu Asya ve Sibiry arasındaki siyasi, ekonomik ve coğrafi ilişkiler üzerine kapsamlı bilgi edinme fırsatı yakalamıştır. 1807'de Kuznetsk emniyetine tayin edilen Spasskiy, burada kısa süreliğine görev yaptıktan sonra, 1809 yılında bu görevinden azledilmiştir. Kendi isteği üzerine Kolivan-Voskresensk maden işletmelerinde çalışmaya başlayan Spasskiy, burada özellikle Zmeinogorsk madeninde madencilik faaliyetleri yürütmüştür. Madencilik alanında edindiği deneyimler, dönemin maden teknolojisi ve üretim süreçlerinin gelişimine katkı sunmuştur. 1817 yılında ise Sibiry'dan ayrılmasına neden olacak önemli bir göreve atanmıştır: Petersburg'a götürülen gümüş kervanına refakat etmek. Bu görev vesilesiyle bölgeden ayrılan Spasskiy 29 Nisan 1864'te ölene kadar bir daha Sibiry'ya geri dönmemiştir (Russkiy Biografiçeskiy Slovar, 1909, s. 177).

Spasskiy, 1817 yılında Petersburg'a geldikten sonra kariyerinde önemli bir ilerleme kaydederek hükümetin maden ekspedisyonuna seçilmiştir. Bu görev, ona yalnızca idari bir sorumluluk değil, aynı zamanda bilimsel ve teknik bilgi birikimini daha geniş bir çerçevede kullanma fırsatı sunmuştur. Petersburg'daki bu yeni dönemi, Spasskiy'in bilimsel ve edebi faaliyetlere yönelmesiyle belirginleşmiştir. Maden teknolojileri, mineraloji ve coğrafya gibi alanlarda yaptığı araştırmalar hem dönemin akademik çevrelerinde hem de pratik uygulamalarda dikkate değer bir katkı sağlamıştır. Ayrıca edebiyat alanındaki çalışmaları,

onu yalnızca bir bilim insanı olarak değil, entelektüel bir figür olarak da öne çıkarmıştır (Russkiy Biografiçeskiy Slovar, 1909, s. 178).

Spasskiy, 1805-1817 yılları arasında Sibiryâ'da görev yaptığı dönemde, bölgenin bilimsel araştırmaları açısından önemli katkılar sunmuştur. Bu süreçte, Sibiryâ'nın doğal, tarihî ve kültürel zenginliklerini inceleyerek, çeşitli bilim dallarında derinlikli araştırmalar yapmıştır. Özellikle coğrafya, jeoloji, botanik ve etnografya gibi alanlarda kapsamlı çalışmalar gerçekleştirmiş; bölgenin hem doğal kaynakları hem de yerel halklarına ilişkin geniş bir materyal ve veri seti toplamıştır (Özkan, 2019, s. 45).

Bu araştırmalar, Sibiryâ hakkında bilgi toplanmasına önemli katkılar sağlamış ve böylece bölgeye dair bilinmeyenlerin aydınlatılmasına yardımcı olmuştur. Spasskiy'in topladığı bu materyallerin, sonraki dönemlerde Sibiryâ üzerine yapılan bilimsel çalışmalar için önemli bir kaynak teşkil ettiği değerlendirilmektedir (Makarova, 2014, s.30). Spasskiy'in çalışkanlığı ve verimliliği, dönemin tanınmış şahsiyetleri tarafından da takdir edilmiştir. Çin'e giden elçilik heyetinde yer alan Filipp Vigel Filippoviç, Spasskiy'i şu sözlerle tanımlamıştır:

"Krasnoyarsk'a geldiğimizde bizi bir bilim insanı ziyaret etti. Bu kişi, bu şehirde sürekli ikamet eden ve kendini Sibiryâ tarihini aydınlatmaya adanmış Spasskiy idi. O, Sibiryâ'nın eski yerleşim yerlerini tespit etmek için her yere bakılması gerektiğine inanıyordu. Bunun için dağlara tırmanır; bilinmeyen dillerdeki yazıtları kayda geçirir, eski mezarların yerlerini ise inanılmaz bir içgüdüyle tahmin ederdi." (Ponomareva, 2015, s. 147).

Filipp'in bu ifadesi, Spasskiy'in hem bilimsel azmini hem de Sibiryâ'nın tarihini ve kültürünü anlamaya yönelik tutkusunu ortaya koymaktadır. Spasskiy'in yalnızca akademik çalışmalara değil, aynı zamanda saha araştırmalarına dayanan yöntemsel bir yaklaşımı benimsediği anlaşılmaktadır. Bu çabaları, Sibiryâ'nın tarihsel mirasının ve kültürel zenginliklerinin kayıt altına alınması açısından son derece değerli bir katkı sunmuştur (Ponomareva, 2015, s. 147).

Spasskiy, Sibiryâ'da görev yaptığı dönem boyunca çok yönlü bir bilim insanı olarak ön plana çıkmıştır. Çalışmaları, dönemin filolojik ve kültürel araştırmalarına geniş bir yelpazede destek olmuştur. Eski eser koleksiyonculuğundan folklor çalışmalarına, dilbilimden arkeografiye, etnografiden günlük yazımına kadar farklı alanlarda etkin bir şekilde faaliyet göstermiştir. Eski eser koleksiyonerliğiyle Sibiryâ'nın tarihsel mirasını koruma ve kayıt altına alma çabalarını sürdürmüş; folklorist kimliğiyle yerel halkların sözlü geleneklerini ve kültürel değerlerini belgeleyerek bu zenginliklerin geleceğe taşınmasına olanak sağlamıştır. Dilbilim alanında yaptığı çalışmalar, bölgedeki çeşitli halkların dillerini anlamak ve bu dillerin birbirleriyle olan ilişkilerini çözümlemek adına önemli bir zemin hazırlamıştır. Ayrıca arkeograf olarak, eski metinlerin ve yazıtların tespit ve analizinde öncü bir rol üstlenmiştir. Etnografik gözlemleri, bölge halklarının yaşam tarzları, gelenekleri ve sosyal yapıları hakkında derinlemesine bilgiler sunmuş; günlük yazarlığı ise hem bilimsel hem de kişisel deneyimlerini belgelendirmede önemli bir araç olmuştur. Spasskiy'in bu çok yönlü yaklaşımı, onun Sibiryâ tarihine ve kültürüne olan katkılarının kapsamını ve derinliğini gözler önüne sermektedir (Anisimov, 2004, s. 66).

Spasskiy, katıldığı çok sayıda bilimsel araştırma ekspedisyonu sayesinde, Sibiryâ'nın tarihini ve coğrafyasını derinlemesine incelemiş ve bu bilgileri kalıcı eserlerle gelecek nesillere aktarmıştır. 1818-1825 yılları arasında yayımladığı Sibirskiy Vestnik ve daha sonra Aziatskiy Vestnik, dönemin bilimsel ve kültürel birikimini yansıtan önemli yayınlar arasında yer almıştır. Bu dergiler, yalnızca bölgelerin tarihi ve kültürel yapısını anlatmakla kalmamış, doğal ve toplumsal özelliklerini belgeleyen geniş bir malzeme sunmuştur. Özellikle Sibiryâ'nın tasviri ve tarihine ilişkin içerikleri, araştırmacılar ve tarihçiler için halen değerli bir kaynak niteliğindedir. Spasskiy'in bu yayınlar aracılığıyla ortaya koyduğu çalışmalar, onun bilimdeki öncü rolünü pekiştirmiştir. Sibirskiy Vestnik ve Aziatskiy Vestnik hem Sibiryâ'nın hem de Asya'nın yerel özelliklerini ve coğrafyasını ele alarak, dönemin bölgesel çalışmaları için bir referans noktası oluşturmuştur (Nikienko, 1999, s. 31).

Spasskiy'in bilimsel çalışmaları ve topladığı kaynaklar, yalnızca kendi dönemindeki araştırmacılar için değil, aynı zamanda Rus edebiyatının önde gelen isimlerinden biri olan Aleksandr Sergeyeviç Puşkin için de önemli bir başvuru kaynağı olmuştur. Puşkin, İstoriya Pugaçevskogo Bunta (Pugaçev İsyanı Tarihi) adlı eseri üzerinde çalıştığı sırada, Spasskiy'in derlemelerinden faydalanma gerekliliği duymuştur. Bu bağlamda, 1833 yılının Temmuz ayında Puşkin, Spasskiy ile temasa geçerek yazışmalarda bulunmuş ve Spasskiy'in elde ettiği bazı materyalleri inceleme fırsatı bulmuştur. Spasskiy'in saha çalışmaları sırasında topladığı belgeler ve gözlemler, Pugaçev İsyanı'nın tarihsel bağlamını aydınlatmada Puşkin'e önemli bir katkı sağlamıştır. Bu durum, Spasskiy'in Rus kültür ve edebiyatına olan dolaylı katkısını da ortaya koymaktadır. Bu iş birliği, Spasskiy'in akademik çalışmalarının çok yönlü önemini ve dönemin entelektüel üretimine sağladığı katkıları bir kez daha gözler önüne sermektedir. Aynı zamanda, Puşkin'in tarihsel doğruluk arayışındaki titizliğini ve döneminin önde gelen bilim insanlarıyla kurduğu ilişki ağını da yansıtmaktadır (Puşkin, 1951, s. 541)¹.

¹ Mektubun Türkçe tercümesi:

"Yüce Efendim Grigori İvanoviç!

Size en içten dileklerle başvuruyorum. Bana, Pugaçev'in zamanlarına dair Rıçkov'un ilginç bir el yazmasının sizde bulunduğu söylendi. Eğer bu kıymetli eseri

Bu çalışmada, XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde Çarlık Rusya'sının Asya'ya yönelik entelektüel ilgisini anlamak amacıyla nitel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında, 1825-1827 yılları arasında yayımlanan 29 sayı sistematik olarak incelenmiş, dergide yer alan makaleler konu, coğrafi kapsam ve içerik bağlamında kategorize edilmiştir. İçerik analizi yöntemi, dergideki yazıların ideolojik, bilimsel ve kültürel motivasyonlarını ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

Araştırmanın bulguları *Aziatskiy Vestnik*'in Asya'ya yönelik Rus entelektüel ilgisini yönlendiren önemli bir yayın organı olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda dergi, sadece bilimsel ve akademik içerik üretmekle kalmamış, dönemin Rus siyasi ve kültürel politikalarının bir yansıması olmuştur. Rus entelektüelleri, Asya hakkında bilgi üretirken Batılı akademik kaynaklardan da yoğun bir şekilde faydalanmış; bu süreçte Avrupa merkezli oryantalist söylemlerle etkileşim içinde olmuştur.

Bulgular

Aziatskiy Vestnik İndeksi

Yapılan bu çalışmada, 1825-1827 yılları arasında yayımlanan tüm *Aziatskiy Vestnik* sayıları incelenerek, dergideki Bilim ve Sanat, Seyahat, Doğu Edebiyatı ve Asya Haberleri gibi ana başlıklar altında yer alan yazılar tespit edilmiştir. Ayrıca, Asya Haberleri başlığı altında planlanan Çeşitli Haberler, Doğu Bibliyografyası ve Eleştiri gibi alt başlıklarda yayımlanan yazılar da belirlenmiştir. Aşağıda sıralanan başlıklar, dergideki makalelerin bulunduğu bölümlerin tercümelerinden oluşmaktadır. Dergide yer alan yazıların, mümkün olduğunca kronolojik bir düzende sıralanmasına özen gösterilmiştir.

Bilim ve Sanat

Spasskiy'in *Aziatskiy Vestnik*'te Bilim ve Sanat başlığı altında yayımladığı yazılar, derginin 1825-1827 yılları arasında yayımlanan tüm sayılarında düzenli olarak yer almıştır. Bu ana başlık altında yayımlanan yazılarda, araştırılan bölgelerle ilgili bilimsel çalışmaların yanı sıra, sanat, edebiyat, seyahat günlükleri ve önemli kişilerin mektuplarına dair yazılar da yayımlanmıştır. 1825-1827 yılları arasında bu başlık altında toplamda 37 makale neşredilmiştir. Bu nedenle, söz konusu bölüm derginin içeriğinde önemli bir yer tutmaktadır. Aşağıda, bu bölümde yayımlanan yazılar yer almaktadır.

1825

"Büyük Buhara'nın En Son Tanımı", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 3-15.

"Tibet'in Kısa Tarifi, ter. A new and complete system of universal Geography by C. Kelli 1814-1819", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 16-25.

"Büyük Buhara'nın En Son Tanımı (Devamı) Buhara'nın Tabiatı Dağlar, Göller ve Nehirler", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 75-80.

"Tibet'in Kısa Tarifi (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 81-95.

"Birma Krallığı'na Bakış", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 96-101.

"Asyalı Tarihçilere Bir Bakış", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s.151-180.

"Büyük Buhara'nın En Son Tanımı (Devamı) Şehirler, Kiliseler, Buhara'da Yerleşim Toprak Paylaşımı, Üretim, Gelir", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 231-240.

"Gabaydulla Amirov'un Asya Seyahati (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 241-256.

"Büyük Buhara'nın En Son Tanımı (Devamı), Buhara'da Yaşayanlar, Sanayileri ve Ticaretleri, Tartı, Ölçüm ve Paraları", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 304-311.

"Ermeni Tarihçi Moisey Horenski Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 312-317.

"Sibiryadan Mektup (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih

birkaç günlüğüne kullanmama izin verirseniz, bana gerçek bir iyilik yapmış olursunuz. Şüphemiz olmasın ki, size her şeyin eksiksiz bir şekilde geri döneceğinden emin olabilirsiniz ve ilk talebinizde hemen iade edeceğim.

Saygılarımla ve en derin bağlılıkla, efendim.

Sizin en mütevazı hizmetkârınız Aleksandr Puşkin."

Del, Sanktpeterburg 1825, s. 318-332.

"Birinci Sınıf Doktor Karl Gustaff Reinchart'ın Gürcistan'a Yaptığı Seyahatine Dair Çıkarımlar, Bilno'daki Sevenlerinden Gelen Mektuplar", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 333-344.

"Büyük Buhara'nın En Son Tanımı (Bitiş) Memurlar ve Sorumlulukları", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 374-380.

"Sitsin-Sanann Tayce Tarafından Yazılan Moğol Tarihinden Kesitler", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 380-390.

"Doğu Kaynakları Dergisinin Yayıncısı Kont Ventseslav Rjevutski'nin Çalışanlara Mektubu", *Aziatskiy Vestnik*, İyul, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 3-18.

"Sitsin-Sanann Tayce Tarafından Yazılan Moğol Tarihinden Kesitler (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, İyul, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 19-30.

"Rusya'da Doğu Edebiyatı'nın Durumu", *Aziatskiy Vestnik*, Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 81-116.

"Birma Devleti Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 158-182.

"Birma Devleti Hakkında (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 228-242.

"Birma Devleti Hakkında (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 292-301.

"Sitsin-Sanann Tayce Tarafından Yazılan Moğol Tarihinden Kesitler, (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 357-364.

1826

"1625 yılında Çin'de Açılan Eski Bir Hristiyan Anıtı Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 3-14.

"Çin Filozof Min Dzi", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 15-21.

"1625 Yılında Çin'de Açılan Eski Bir Hristiyan Anıtı Hakkında (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 67-94.

"1625 Yılında Çin'de Açılan Eski Bir Hristiyan Anıtı Hakkında (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 133-144.

"Moğol Halkının Başlangıcı ve Yayılması Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 191-201.

"Portekizlilere Ait Çin Şehirleri Nankin ve Makao Hakkında Kısa Bilgiler", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 202-210.

"Moğol Halkının Başlangıcı ve Yayılması Hakkında (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 243-254.

"Moğol Halkının Başlangıcı ve Yayılması Hakkında (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 303-315.

"Marko Polo'nun Seyahatine Bakış", *Aziatskiy Vestnik*, İyul-Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 3-25.

"Marko Polo'nun Seyahatine Bakış (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr-Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 77-97.

"Marko Polo'nun Seyahatine Bakış (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 153-170.

1827

"Turner'in Tişu Lama ile Buluşma Raporu", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 3-15.

"Derviş Mehmet Efendi'nin Hicri 1168 (M.1754) Yılında Petersburg Elçiliği", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 65-88.

"Çin İmparatorluğundaki Unutulmaz Olayların Kısa Bir Özeti", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago

Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 129-144.

“Çin İmparatorluğundaki Unutulmaz Olayların Kısa Bir Özeti (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 185-197.

“Çin İmparatorluğundaki Unutulmaz Olayların Kısa Bir Özeti (Bitiş)”, *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 233.

Seyahat

Asya'nın geniş toprakları ve bölgenin gizemli doğası, pek çok seyyahı bu coğrafyaya çekmiş ve araştırma gezileri düzenlemelerine neden olmuştur. *Aziatskiy Vestnik*, seyahat yazılarına büyük bir önem vermiş ve bu yüzden Asya'ya yapılacak keşif gezilerine dair yeni bilgileri okurlarıyla paylaşmayı amaçlamıştır. 1825-1827 yılları arasında yayımlanan derginin tüm sayılarında, 1825 yılının Mayıs sayısı dışında, seyahat yazıları yer almıştır. Bu dönemde toplamda 33 makale yayımlanmıştır. Hacim açısından geniş olan bu yazılar, tek bir sayıya sığamayacak kadar kapsamlıdır. Bu nedenle, yazılar sonraki birkaç sayıda da devam ettirilerek okuyuculara daha geniş bir bilgi sunulmuştur. Bu yazılar, Asya hakkında nadir bulunan bilgiler sunmakta olup, dönemin keşif gezilerine dair önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Aşağıda, bu bölümde yer alan yazıların künyesi sunulmuştur.

1825

“Gabaydulla Amirov'un Asya Seyahati”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 26-37.

“Gabaydulla Amirov'un Asya Seyahati (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 102-120.

“Sibirya'dan Mektup”, *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 121-133.

“Gabaydulla Amirov'un Asya Seyahati (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 180-189.

“Sibirya'dan Mektup (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 190-202.

“Sibirya'dan Mektup (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 257-266

“Maraggaga Hariri ile Sohbet”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 267-275.

“Toprak Parçası”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 276-277.

“Sibirya'dan Mektup (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 391-396.

“Himalaya Sırtlarına Seyahatten Kesitler”, *Aziatskiy Vestnik*, İyul, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 31-41.

“Sibirya'dan Mektup (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, İyul, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 42-68.

“Himalaya Sırtlarına Seyahatten Kesitler (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 117-128.

“Sibirya'dan Mektup (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 183-192.

“Sibirya'dan Mektup (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 243-255.

“Himalaya Sırtlarına Seyahatten Kesitler (Bitiş)”, *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 302-315.

“Sibirya'dan Mektup (Bitiş)”, *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 365-370.

1826

“1817 Yılında Nepal Dağlarına Seyahat, ter. Nouvelles des Voyages”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 22-40.

- "V. Franklin'in 1820 Aralık ve 1821 Ocak Arasında Racmogal Dağları'na Seyahati", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 95-110.
- "V. Franklin'in 1820 Aralık ve 1821 Ocak Arasında Racmogal Dağları'na Seyahati (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 145-164.
- "Ganj Nehrine Giriş", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 211-215.
- "Kafkasya Hatıraları", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 255-259.
- "G. Rihter'in 1815-1816 Yılında Doğu'ya Seyahati", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 316-331.
- "G. Rihter'in 1815-1816 Yılında Doğu'ya Seyahati (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, İyul-Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 26-48.
- "G. Rihter'in 1815-1816 Yılında Doğu'ya Seyahati (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr-Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 98-122.
- "G. Rihter'in 1815-1816 Yılında Doğu'ya Seyahati (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 171-216.

1827

- "Gossein Purunguir'in Tibet Seyahati", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 16-31.
- "Gossein Purunguir'in Tibet Seyahati (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 89-97.
- "Moskovalı Tüccar Semyon Malenkiy'in İran ve Hindistan'a Seyahati", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 98-104.
- "Bengal Mektubu", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 145-160.
- "Bengal Mektubu (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 198-206.
- "Bengal Mektubu (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 252.

Doğu Edebiyatı

1825-1827 yılları arasında yayımlanan derginin tüm sayılarında, 1825 yılının Mayıs sayısı hariç, Doğu Edebiyatı bölümü yer almıştır. Bu başlık altında toplamda 48 makale yayımlanmıştır. Bölüm kapsamında, farklı milletlerin edebi eserlerinden yapılan çeviriler önemli bir yer tutmaktadır. Aşağıda, bu başlık altında yayımlanan makalelere ait künyeler verilmiştir.

1825

- "Oina ve Riya, Şazi'nin Önsöz Eki ile Fars Şair Cemi'nin Şiirinden", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 38-51.
- "Altın Lira, Hariri ile Görüşmeler, Arapça'dan Tercüme G. Garseniya de Tassi", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 52-56.
- "Naufel İran Şiiri Leyla ile Mecnun'dan Bir Parça Camii Derlemesi", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 134-140.
- "Çiçeklerle Sohbet", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 203-213.
- "Arap Deyimleri", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 213-214.
- "Çeşitli Haberler", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 277-282.
- "Fars Şair Mevlana Camii", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 345-348.
- "Leyla ile Mecnun'un İlk Karşılaşması", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 349-354.

- "Sakontal Draması Özelinde Hindistan Dramatik Şiiri Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, İyul, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 59-68.
- "Sakontal Draması Özelinde Hindistan Dramatik Şiiri Hakkında (Devamı ve Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 129-150.
- "Karmel Çölü", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 193-204.
- "Karmel Çölü (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 256-275.
- "Karmel Çölü (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 316-328.
- "Sidambur Havası", *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 371-376.

1826

- "Eski ve Günümüzdeki İran Edebiyatı ve Sanatına Bakış", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 41-50.
- "Eski ve Günümüzdeki İran Edebiyatı ve Sanatına Bakış (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 111-117.
- "Yava Edebiyatı Hakkında Birkaç Şey", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 165-169.
- "Doğu Yazarlarının Ahlaki Sözleri", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 169-171.
- "Arap Deyimleri", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 171-173.
- "Gata Karpa Ram", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 216-222.
- "Arap Deyimleri", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 223-225.
- "İran Şiiri Yusuf ile Züleyha'nın Kısa İncelemesi", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 260-266.
- "Arap Deyimleri ve Bilmeceleri", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 267-270.
- "Eski ve Günümüzdeki İran Edebiyatı ve Sanatına Bakış (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 332-338.
- "Kuş Titiba ve Deniz", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 339-340.
- "Eski ve Günümüzdeki İran Edebiyatı ve Sanatına Bakış (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, İyul-Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 49-54.
- "Eski ve Günümüzdeki İran Edebiyatı ve Sanatına Bakış (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr-Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 123-129.
- "Bülbülün Çalışkan Karınca ile Sohbeti", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 217-219.

1827

- "Lebidov'un Muallaka'sı Arapça'dan Tercüme", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 32-46.
- "Öz Memnuniyet ya da Seyyahlar", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 105-112.
- "Öz Memnuniyet ya da Seyyahlar (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 161-168.
- "Kandu Çölleri", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 169-176.
- "1001 Gece Masalları", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del,

Sanktpeterburg 1827, s. 207-224.

"Pars Derisi Gürcü Manzumesi", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 260.

Asya Haberleri

Derginin dört ana bölümünden birisi olan Asya Haberleri başlığı altında, 1825-1827 yılları arasında toplamda 29 makale yayımlayan Spasskiy, farklı ülkelerden gelen haberler ve mektupları içeren çeşitli çalışmalar sunmuştur. Bu yazılarda yer alan bilgiler, Asya ülkeleri hakkında önemli ve derinlemesine bilgiler edinilmesine olanak sağlamıştır. Aşağıda, bu başlık altında yayımlanan makalelere ait künyeler yer almaktadır.

1825

"Kont Potovskiy'in Takımadaları Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 141-150.

"Afganistan'daki Son Aydınlanmalara Bir Bakış", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 215-225.

"Kuzey Sibirya", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 225-230.

"Sibirya Yazıtları, Sibirya'da Bulunan Bazı Çizimler ve Yazılar Hakkında Spasskiy Tarafından 1822 Yılında Sanktpeterburg'da 4 Bölüm Halinde Yayınlanmış Olan Makale", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 283-303.

"Çin Sınırından Gelen Mektuptan Çıkarımlar", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 355-358.

"Mevcut İran Şahı, Tahran'daki Başkenti ve Askeri Gücü", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 359-366.

Baron Şilingin İlgi Çekici Eserlerinde Çin Mektupları", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 367-373.

"Doğu Terbiyesinde Yardımcı Cemiyetlerin Faaliyetleri", *Aziatskiy Vestnik*, İyul, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 69-77.

"Birma'nın Daha Önceki Başkentinde Ave'deki Beyaz Fil", *Aziatskiy Vestnik*, Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 151-153.

"Türkçe-Fransızca Sözlüğün Yayınlanması Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 153-157.

"Paris Asya Topluluğu Yıllık Toplantısı Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 205-213.

"Fransız Enstitüsü Üyesi G. Jomar Orta Araviya ya da Necde Hakkında Haritalar ile Coğrafi Notlar", *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 276-288.

"Tibet'in Sırlı İsmi Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 288-289.

"Lie-Kie Adası Sakinleri", *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 290.

"Japonya'dan İlgi Çekici Bir Haber", *Aziatskiy Vestnik*, Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 290-291.

"Büyük Britanya ve İrlanda Krallığı Asya Cemiyeti'nin 19 Nisan 1825 Tarihli Genel Toplantısında Onaylanan Kurallar", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 329-338.

"İki Eski Moğol Belgesi Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 338-355.

"Büyük Britanya ve İrlanda Krallığı Asya Cemiyeti'nin 19 Nisan 1825 Tarihli Genel Toplantısında Onaylanan Kurallar (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 377-384.

1826

"Ermenistan'da Bulunan Eski Yazmalar", *Aziatskiy Vestnik*, İyul-Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta

Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 54-71.

“Doğu Hindistan’da Eğitim Kurumlarının Yaygınlaşması”, *Aziatskiy Vestnik*, İyul-Avgust, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 72.

“Milletlerin Tarihi Konusunda Coğrafya Bilgisizliğinin Etkisi Üzerine”, *Aziatskiy Vestnik*, İyul-Avgust sayısı, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 72-76.

1827

“Kanton Kral Yardımcısı Tarafından Yayınlanan Talimat”, *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 177-185.

“Martiç’in Asya Seyahatinden Roma’ya Dönüşü”, *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 186-187.

“Hindistan’ın Doğusunda İnsanların Yakılmasını Önlemeye Yönelik Tedbirler Hakkında”, *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 187.

“Amedi Ülkesi ve Şehri Hakkında”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 225-226.

“Birma Kralı Hakkında Birkaç Şey”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 227.

“Kafkasya Gezisi Hakkında”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 228.

“Budizm Hakkında Birkaç Şey ve 7 Madde Hakkında Yeni Deneme”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 228-231.

“Şiraz Şarabı”, *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 231-232.

Çeşitli Haberler

Aziatskiy Vestnik’in Asya Haberleri bölümünün altında, alt başlık olarak 1825-1827 yılları arasında yayımlanan Çeşitli Haberler başlığı altında toplamda 37 makale yer almıştır. Dergide yayımlanmasına karar verilen yazılar, ayrı bir başlık açılmadan bu genel konu başlığı altında okuyucularla paylaşılmıştır. Bu bölümde hatıralar, şehirler, ülkeler, kitap incelemeleri, bitkiler, madenler, hayvanlar gibi çok çeşitli konularda yazılar yayımlanmıştır. Aşağıda, bu başlık altında yer alan yazıların künyeleri verilmiştir.

1825

“Asya Rusya’sı”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 57-61.

“İran”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 62-63.

“Doğu Hindistan”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 63-66.

“Orenburg Neplüeyev Askeri Lisesinin Açılışı”, *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 385-388.

“Asyalılar ile Rus Ticaretinde Faydalı Kurallar”, *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 388-390.

“Pekin’de Rus Ruhani Misyonu”, *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 391-399.

“Kamboçya’daki Segon Şehri Haberleri”, *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 399-400.

1826

“Orta Asya’daki Birkaç Şehrin Günümüzdeki Durumu”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s.51-57

“Maysur Racasının Kitaplığı”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 57-58.

“Japonya Hakkında Yayınlanmamış Bilgiler”, *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 58.

- "Truva Şehrinin Bulunduğu Yerin Belirlenmesi", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 58-59.
- "Potial Şehri Elmas Kaynakları", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 118-123.
- "Hindistan'da Yazıda Kullanılan Kodottom Kumaş Hakkında Birkaç Şey", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 123-125.
- "Orta Asya'daki Birkaç Şehrin Günümüzdeki Durumu (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 174-178.
- "İngiltere ve Hollanda'nın Hindistan'da Takas Ettikleri Bazı Bölgeler", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 178-183.
- "Malvedeki Şadiabad Harabeleri ve Ucendeki Su Sarayı", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 183-186.
- "Orta Asya'daki Birkaç Şehrin Günümüzdeki Durumu (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 226-230.
- "Onkaro Mundat Kayası", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 230-231.
- "Doğu Hindistan'daki Hırsız Toplumu Thul veya Davilşikler", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 231-232.
- "Orta Asya'daki Birkaç Şehrin Günümüzdeki Durumu (Devamı)", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 270-281.
- "Çinliler ile Diğer Milletlerin Karışmasının Tarihi", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 276-281.
- "Bay Klanrot'un Asya Dergisi Yayınlama Çabaları Üzerine", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 341-345.
- "Bay Ledeburg'un Sibiryadaki Yeni Botanik Keşfi Üzerine", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 345-345.
- "Doğu Hindistan'da Kalan Milton'un Nesli Üzerine Tahminler", *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 345-346.
- "Ledeburg, Meyer ve Bung'un Altay Dağları'na Seyahati Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr-Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 130-137.
- "1824 ve 1825 Yıllarında Paris'te Asya Dergisi'nde Yayınlanan Makaleler Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr-Oktyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 138-144.
- "Birma Kralı Hakkında Birkaç Şey", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 220-221.
- "Saadi'nin Kabri", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 221-222.
- "1825 Yılında Paris'te Asya Dergisi'nde Yayınlanan Makale", *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 222-229.

1827

- "Merhum Buhara Hanı Emir Haydar Hakkında Birkaç Şey", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 47-50.
- "Malakka'daki İngiliz-Çin Okulu Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 50-52.
- "Paris'te Yayınlanan Çin Romanı Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 53-55.
- "Şiraz'dan Muhammed İsmail Han'ın Garseny de Tassi'ye Mektubu", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 113-115.
- "1826 Yılında St. Petersburg'a Getirilen Eski Mısır Mezarı", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 115-118.
- "Taberi Yazmaları Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 118-120.
- "Bakü Yakınlarında Ateşe Adanan Kilise", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva

Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 281.

"Hindistan'da Yeni Dergi", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 284.

Doğu Bibliyografyası

Bu bölüm, derginin Çeşitli Haberler adlı bölümüne benzer şekilde Asya Haberleri bölümünün altında bir alt başlık olarak yayımlanmış ve Spasskiy burada yalnızca 12 çalışmaya yer vermiştir. Bu yazılar genellikle kitap incelemeleri üzerine odaklanmıştır. Başlık altında toplanan bu çalışmalar, Doğu'ya ait önemli eserlerin değerlendirilmesi ve tanıtılması açısından önemli bir kaynak oluşturmuştur. Aşağıda, bu bölümde yayımlanan çalışmaların künyeleri verilmiştir.

1825

"Doğu Bibliyografyası", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar-İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 67-74.

"Asya'nın 13. Yüzyıl Haritası ile Cengiz Han'dan Timurlenk'e Moğol Tarihi", *Aziatskiy Vestnik*, Sentyabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 214-225.

"İbn-i Fadlan ve Diğer Arap Yazarların Eski Ruslar Hakkında Yol Göstermeleri", *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 402-406.

"St. Petersburg'daki Doğu Sözlükleri Yayını", *Aziatskiy Vestnik*, Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1825, s. 406-407.

1826

"Tatarlara ve Doğu Halklarına Seyahat Adlı Kitabının İncelemesi", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 60-66.

"Bergman'ın Kalmık Seyahati Kitabı Hakkında", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 187-189

"Doğu Metal Paralarının Tanımı Hakkında Kazan'dan Prof. Yerdman'ın Yazısı", *Aziatskiy Vestnik*, Mart, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 189-190.

"Ebulgazi Bahadır Han'ın Moğol ve Tatar Tarihi Hakkında Orijinal Belgenin Yayınlanmasıyla İlgili Belgeler", *Aziatskiy Vestnik*, Aprel, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 233-242.

"Ebulgazi Bahadır Han'ın Moğol ve Tatar Tarihi Hakkında Orijinal Belgenin Yayınlanmasıyla İlgili Belgeler (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 282-289.

1827

"Kitap İncelemesi: Meyendorf Tarafından Yayımlanan 1820 Yılında Orenburg'dan Buhara'ya Yolculuk Kitabı", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 56-64.

"Kitap İncelemesi: Meyendorf Tarafından Yayımlanan 1820 Yılında Orenburg'dan Buhara'ya Yolculuk Kitabı (Bitiş)", *Aziatskiy Vestnik*, Yanvar, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 121.

"Kont Raçinsky'nin Osmanlı İmparatorluğu'nun Bazı Bölgelerine Yaptığı Resim Gezileri", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1827, s. 285.

Eleştiri

Aziatskiy Vestnik'in yayımlandığı üç yıl boyunca, en az makale Eleştiri başlığı altında toplanmıştır. Yalnızca 1826 yılında bu bölümde yazılara yer verilmiş ve sadece 5 makale yayımlanmıştır. Yazıların 4 tanesi, Asya tarihi alanında başka yazarlar tarafından yayımlanan bir denemenin eleştirisi mahiyetindedir. Bu kısımda yayımlanan yazılar, eleştirel bir bakış açısıyla yazılmış olup, aşağıda künyesi verilen yazılarla sınırlıdır.

1826

"1825 Yılında Moskovskogo Telegraf'ın 21 ve 22 Sayılarında, 1698-1700 Yılları Arası Sibiryâ Finans Haritası İstatistikleri Adı ile Yayımlanan Bir Makale Eleştirilmiş", *Aziatskiy Vestnik*, Fevral, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 126-132.

"Yuliya Klaproş'un Asya Tarihi Hakkında Kısa Denemesine Bakış", *Aziatskiy Vestnik*, May, Tipografii Meditsinskago

Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 290-301.

“Yuliya Klaproş’un Asya Tarihi Hakkında Kısa Denemesine Bakış (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 347-353.

“Yuliya Klaproş’un Asya Tarihi Hakkında Kısa Denemesine Bakış (Devamı)”, *Aziatskiy Vestnik*, İyun, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 145-151.

“Yuliya Klaproş’un Asya Tarihi Hakkında Kısa Denemesine Bakış (Bitiş)”, *Aziatskiy Vestnik*, Noyabr-Dekabr, Tipografii Meditsinskago Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del, Sanktpeterburg 1826, s. 230-236.

Tartışma

Rusya tarihinde Batılılaşma çabalarının zirveye ulaştığı dönem, genellikle II. Katerina’nın hükümdarlık yılları olarak kabul edilmektedir. Özellikle eğitime ve yayıncılığa verdiği önem, onun aydınlanma çağının etkilerini kendi ülkesine taşıma çabasını gözler önüne sermektedir. 1795 yılında kurduğu Halk Kütüphanesi, bu vizyonun somut bir göstergesidir. O dönemde kitapların son derece pahalı olması, toplumun geniş kesimlerinin bilgiye erişimini sınırlayan en büyük engellerden biriydi. II. Katerina, kütüphane aracılığıyla bu engeli aşmaya yönelik bir adım atmış ve bilgiye erişimi kolaylaştırmıştır. Bu girişim, onun eğitim alanındaki vizyonunun yalnızca bir boyutunu oluşturmaktadır. XVIII. yüzyıl boyunca Rusya’da basılan yaklaşık 9500 kitabın %85’inin onun 34 yıllık iktidarı döneminde yayımlanması, yayıncılık faaliyetlerinin onun yönetiminde ciddi bir ivme kazandığını göstermektedir. Bu ivmenin temel taşlarından biri de 15 Ocak 1783 tarihli Matbaa Kurma Kanunu’dur. Kanun, bireylerin yerel emniyet amirine kaydolmaları koşuluyla matbaa kurmalarına izin vermiştir. Bu adım, yalnızca kitap üretimini artırmakla kalmamış, matbaanın yerel düzeyde yaygınlaşmasına ve halkın bilgiye daha kolay ulaşabilmesine olanak tanımıştır. II. Katerina’nın aydınlanma düşüncesinden etkilenerek hayata geçirdiği bu reformlar, dönemin Avrupa’daki gelişmeleriyle paralel bir ilerleme kaydetmiştir. Eğitim ve yayıncılık alanında atılan bu adımlar, Rusya’nın entelektüel ve kültürel altyapısını güçlendirmiştir. Halkın eğitim seviyesinin artması, ülkenin gelecekteki modernleşme çabalarına da zemin hazırlamıştır. Bu dönemde üretilen yayınlar, sadece bilgi yayılımını hızlandırmakla kalmamış, aynı zamanda halk arasında düşünce üretimini teşvik ederek Rusya’nın entelektüel sahnesini zenginleştirmiştir. II. Katerina’nın liderliği, yalnızca reformların yapılmasıyla değil, bu reformların toplumun tüm kesimlerine yayılmasıyla da dikkat çekmektedir. Halk Kütüphanesi gibi girişimler, kitap ve bilgiye erişimin yalnızca seçkinler için değil, geniş halk kitleleri için de mümkün olabileceği fikrini yerleştirmiştir. II. Katerina’nın hükümdarlık dönemi, aydınlanma düşüncelerinin etkisiyle bilimsel çalışmaları teşvik eden reformlarla başlasa da bu süreç zamanla daha kontrollü bir yapıya evrilmiştir. Fransız Devrimi’nin etkisiyle Avrupa genelinde yayılan özgürlükçü fikirlerin, özellikle monarşilere yönelik tehdit oluşturması, II. Katerina’nın yaklaşımını değiştirmesine neden olmuştur. Bu noktada, matbaa ve yayıncılığın bir “güç aracı” olarak değerlendirilmesi, sansür politikalarının resmî hale getirilmesini etkilemiştir. II. Katerina’nın hükümdarlığının son yıllarında aldığı kararlar, onun başlangıçtaki özgürlükçü eğilimlerinden uzaklaştığını göstermektedir. 1796 yılında yayımlanan kanunla, eserlerin, şehirlerde kurulacak devlet sansür kurumlarından geçmeden yayımlanamayacağı hükme bağlanmıştır. Bu adım, Rusya’da sansür uygulamalarının sistematik bir hale gelmesine neden olmuş ve daha önce bireylerin özgürce kurabildiği özel matbaaların kapatılmasına yol açmıştır. Bu durum, bir yandan devletin bilgi üzerindeki kontrolünü artırırken diğer yandan bireylerin ifade özgürlüğünü ciddi şekilde kısıtlamıştır (Şahin, 2014, s. 180).

II. Katerina döneminde sansür politikalarının resmîleştirilmesi ve özel matbaaların kapatılması, süreli yayınlar da dahil olmak üzere birçok yayın faaliyetine son verilmesine yol açmıştır. Ancak, I. Aleksandr’ın tahta geçişiyle birlikte, bu katı uygulamalardan vazgeçilmiş ve bilimsel çalışmalar ile eğitimin yeniden canlandırılması için daha özgürlükçü bir politika benimsenmiştir. Bu dönemde süreli yayınlara yönelik getirilen izin, Rusya’nın entelektüel sahnesinde önemli bir hareketliliğe yol açmıştır. Bu özgürleşme döneminde, Grigoriy İvanoviç Spasskiy gibi isimler, bilim ve yayıncılık alanında önemli katkılar yapmıştır. Spasskiy’in Sibiry’a’da görev yapması, sadece kendi bilimsel kariyerine değil, aynı zamanda bölgesel tarih araştırmalarına da önemli bir zemin hazırlamıştır. Onun topladığı materyalleri Sibirskiy Vestnik aracılığıyla yayımlayabilmesi, dönemin bilim ve matbaaya verdiği önemin bir yansımasıdır. Sibirskiy Vestnik, 1818 yılında yayımlanmaya başlanmış ve Sibiry’a’nın yerel tarihi üzerine yapılan çalışmaları sistematik bir şekilde ele alan ilk yayınlardan biri olmuştur. Bu dergi, yalnızca yerel tarih için değil, aynı zamanda bölgenin sosyo-kültürel yapısının anlaşılması için de önemli bir kaynak teşkil etmiştir. Spasskiy’in dergisi, Sibiry’a’nın tarihi, coğrafyası, etnografyası ve arkeolojisi gibi konulara odaklanarak, dönemin aydınları için değerli bir bilgi kaynağı haline gelmiştir (Tokarev, 2015, s. 229). Spasskiy, Sibir tarihinin aydınlatılmasında önemli katkılar sağlamış, özellikle Sibir Kronikleri üzerine yaptığı çalışmalarla dikkat çekmiştir. Kısa süre yayımlanmasına rağmen Sibirskiy Vestnik, Sibir üzerine yapılan çalışmaları bir araya getiren değerli bir kaynak olmuştur. Dergi, yalnızca Rusya’da değil, yurtdışında da Sibir araştırmalarına odaklanan bilim insanlarının ilgisini çekmeyi başarmıştır (Özkan, 2019, s. 45).

Spasskiy’in kendi imkanları ile çıkarmış olduğu ve ilim dünyasına pek çok alanda katkı sağlayan Sibirskiy Vestnik, 1824 yılında yayımlanmış olduğu son sayıyla bu isimde ve içerikte yayın hayatını noktalamıştır. 1824 yılında, Muhtelif bölüm başlığı altında

yayımlanan bildiri ile Sibirskiy Vestnik'in, Aziatskiy Vestnik olarak yayın hayatına devam edeceği okuyuculara duyurulmuştur (Ob İzdanii v 1825 Godu Aziatskago Vestnika Vmesto Sibirskago, 1824, ss. 97-100). Sibirskiy Vestnik Sibirya hakkında Rusya'da yayınlanmış olan ilk çalışma özelliğini taşımaktadır (Ponomareva, 2016a, s. 64). Spasskiy'in Sibirskiy Vestnik'ten sonra çıkarmaya başladığı Aziatskiy Vestnik ise Sibir'den ziyade daha çok Türkistan, Moğolistan, Kafkasya, Japonya, Hindistan, Çin, İran ve Arap dünyasının tarihi, kültür ve medeniyetini içeren bahislere yer vermiştir. Bahsi geçen bölgelerle ilgili tarih, arkeoloji, etnografya ile ilgili yazılar, hatıratlar, mektuplar ve seyahatnameler bu derginin konusuna girmektedir. Spasskiy'in üç yıl süresince yayımladığı bu bülten Rus Şarkiyacı Pyotr İvanoviç Paşino'nun 1871 yılında geçim sıkıntısını gidermek ve kumar borçlarını ödemek için yayınladığı ve sadece bir sayı olarak basılan aynı isimli bülten ile karıştırılmamalıdır (Yasinskiy, 1926, s. 88). Ayrıca, Sibirskiy Vestnik'ten farklı olarak, Aziatskiy Vestnik çoğunlukla Avrupa dergilerinden çevrilen makalelere de yer veriyordu (Ponomareva, 2017a, s. 17). Paris, Londra ve Kalküta bilim çevrelerinden yapılan bu tercüme sayesinde Rusya'da Asya üzerinde çalışma yapan bilim adamlarının, Batı'nın çalışmaları ile tanışmaları ve fikir sahibi olmaları sağlanmıştır. Bu amaçla Spasskiy, 1820 li yılların başında Kolej de Frans'ta Çin-Mançurya-Tatar dilleri bölümü kurucusu J. P. Abel-Remusat ile bağlantıya geçmiş ve yazışmalarda bulunmuştur (Datsişen, 2013, ss. 21-26). Daha önce hiçbir yerde yayımlanmayan pek çok konuyla alakalı yazılar ve araştırmalar bu dergi sayesinde okuyucuya sunulmuştur. Yine yeni keşfedilen tarihi eserlerin, kaynak ve araştırmaların tanıtım ve kritikleri, Asya'yı ilgilendiren siyasi-kültürel haberlere de bu dergide yer verilmiştir.

1827 yılında yayının durdurulmasının dış nedenlerden kaynaklandığını doğrulayan çok sayıda belge bulunmaktadır. Bu nedenlerden biri, Spasskiy'in yaşadığı mali zorluklar olarak değerlendirilmektedir. *"En büyük zorluk ... para sorunu"* ifadesi, Spasskiy'in ilk biyografi yazarı B. Smirnov tarafından dile getirilmiştir. Ancak Ponomareva yaptığı çalışmasında önemli bilgiler aktarır. Ona göre Spasskiy'in yayıncılık faaliyetleri, dönemin zorlayıcı koşullarına ve ekonomik zorluklara rağmen halk yararına yürütülen önemli bir girişim olarak öne çıkmaktadır. Yayının sürekliliği, büyük sel felaketi gibi öngörülemez olaylar ve yetersiz mali destek nedeniyle sık sık kesintiye uğrasa da Spasskiy'in kararlılığı dikkat çekicidir. Hükümetten talep ettiği mali desteklerin çoğu kabul edilmemiş, ancak çabaları iki kez ödüllendirilmiştir. Maddi kayıplarına rağmen, Spasskiy'in çıkardığı dergilerin yayınının durdurulmasının nedeni olarak mali sorunların ötesinde başka faktörlerin etkili olduğu anlaşılmaktadır. Yayından elde edilen gelirlerin özellikle sonraki yıllarda artmaya başlaması, yayıncının tamamen başarısız olmadığını göstermektedir. Bu durum, Spasskiy'in idealist bir motivasyonla hareket ederek, kamu yararına önemli bir katkı sunduğunu ortaya koymaktadır. Ancak sonrasında dergi bir anda yayından kaldırılmıştır (Ponomareva, 2016b, ss. 131-133).

Aziatskiy Vestnik dergisi 3 yıl yayın hayatında kalmış ve toplamda 29 sayı yayımlanmıştır. Bu sayıların yıllara göre dağılımı Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1

Yayımlanmış Sayıların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Yayımlanan Sayılar
1825	6 Aylık iki fasikül halinde 12 sayı (1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. ve 12. Sayı)
1826	12 sayı. İlk 6 sayı aylık, sonraki 6 sayı 2'şer aylık periyotlar halinde basılmıştır. (7. ile 8., 9. ile 10., 11. ile 12. sayılar)
1827	5 sayı. Aylık periyotlarla fasiküller halinde basılmıştır. (Ocak-Mayıs)

Not. Veriler Aziatskiy Vestnik'ten derlenmiştir.

Aziatskiy Vestnik, 1825-1827 yılları arasında yayınlanan süreli bir yayın olup, dönemin koşulları göz önüne alındığında düzenli basım zorluklarına rağmen bilimsel ve edebi içerik sağlamaya yönelik önemli bir girişim olarak öne çıkmakta, zengin ve çeşitli içerik sunan bir yayın organı olarak dikkat çekmektedir. Bilim ve Sanat, Seyahat, Doğu Edebiyatı, Asya Haberleri olarak dört ana başlık altında toplanmış; Asya Haberleri başlığının altında da Çeşitli Haberler, Doğu Bibliyografyası ve Eleştiri gibi bölümleriyle (Tablo 2) hem bilimsel hem de kültürel bir platform oluşturmayı hedeflemiştir. Dergi, özellikle Doğu dünyasına dair haberler ve bibliyografik bilgiler sunarak, dönemin okuyucularına bölge hakkında kapsamlı bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamış, ayrıca seyahat ve eleştiri yazılarıyla da okuyuculara farklı disiplinlerden içerikler sunmuştur. Bu çeşitlilik, dergiyi yalnızca bir bilgi kaynağı değil, aynı zamanda dönemin entelektüel atmosferine katkı sağlayan bir mecra haline getirmiştir.

1825 yılında, 6 aylık periyotlarla iki fasikül halinde yayımlanmıştır. Sayfa numaralarının kesintisiz ilerlemesi, yıl boyunca yapılan titiz hazırlıkları göstermektedir. Ancak, aynı yılın Aralık ayında 407. sayfadan sonra, daha önceki bölümleri olmayan "Zemlaopisanie" adlı bir bölüm eklenmiştir. Bu da içerik organizasyonunda belirli bir düzensizliğe işaret etmektedir. Yine, 1825'in Mayıs sayısında Seyahat ve Doğu Edebiyatı başlıklı bölümler yayımlanmamıştır. Bu ya bir eksiklikti ya da içerik teminindeki zorluklardan kaynaklanmıştı.

Tablo 2

Bölüm Başlıklarına Göre Yazıların Sayısal Dağılımı

Yıllar	Bilim ve Sanat	Seyahat	Asya Haberleri				Eleştiri
			Doğu Edebiyatı	Asya Haberleri	Çeşitli Haberler	Doğu Bibliyografyası	
1825	21	18	28	18	7	4	5
1826	11	9	14	3	22	5	
1827	5	6	6	8	8	3	
Toplam	37	33	48	29	37	12	5
Genel Toplam	201						

Not. Veriler Aziatskiy Vestnik'ten derlenmiştir.

Tablo 3

Yazı Dizisi Olarak Yayınlanan Yazıların Aylık Analizi

No	Yazı dizisi adı	1825												1826												1827					Bölüm
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	
1	Büyük Buhara'nın En Son Tanımı																														6
2	Tibet'in Kısa Tarifi																														2
3	Gabaydulla Amirov'un Asya Seyahati																														3
4	Sibirya'dan Mektup																														9
5	Sitsin-Sanann Tayce Tarafından Yazılan Moğol Tarihinden Kesitler																														3
6	Himalaya Sırtlarına Seyahatten Kesitler																														3
7	Sakontal Draması Özelinde Hindistan Dramatik Şiiri Hakkında																														2
8	Birma Devleti Hakkında																														3
9	Karmel Çölü																														3
10	Britanya ve İrlanda Krallığı Asya Cemiyeti'nin 19 Nisan 1825 Tarihli Genel Toplantısında Onaylanan Kurallar																														2
11	1625 Yılında Çin'de Açılan Eski Bir Hristiyan Anıtı Hakkında																														3
12	V.Franklin'in 1820 Aralık ve 1821 Ocak Arasında Racmogal Dağları'na Seyahati																														2
13	Orta Asya'daki Birkaç Şehrin Günümüzdeki Durumu																														3
14	Moğol Halkının Başlangıcı ve Yayılması Hakkında																														3
15	Ebulgazi Bahadır Han'ın Moğol ve Tatar Tarihi Hakkında Orijinal Belgenin Yayınlanmasıyla İlgili Belgeler																														2
16	Yuliya Klaproş'un Asya Tarihi Hakkında Kısa Denemesine Bakış																														6
17	Marko Polo'nun Seyahatine Bakış																														6
18	G. Rihter'in 1815-1816 Yılında Doğu'ya Seyahati																														7
19	Eski ve Günümüzdeki İran Edebiyatı ve Sanatına Bakış																														7
20	Meyendorf Tarafından Yayınlanan 1820 yılında Orenburg'dan Buhara'ya Yolculuk Kitabı																														2
21	Çin Tarihindeki Unutulmaz Olayların Kısa Bir Özeti																														3
22	Bengal Mektubu																														3

Not. Veriler Aziatskiy Vestnik'ten derlenmiştir.

1826 yılına gelindiğinde derginin son dört sayısı ikişer sayılık fasiküller halinde yayımlanmıştır. 1827 yılında ise hem sayfa numaralarındaki sapmalar hem de Mart sayısının 187. sayfadan sonrasının eksik olması gibi problemler dikkat çekmektedir. Tüm bu eksiklik ve aksaklıklara rağmen derginin, dönemin şartları dahilinde önemli bir bilimsel ve edebi kaynak olarak değerlendirilmesi gerektiği oldukça açıktır.

Dergide, yazıların yayımlanma süreci, içeriklerinin uzunluğuna bağlı olarak şekillenmiştir. Kısa yazılar, genellikle tek bir sayıda yayımlanırken, eğer yazı bir seri halinde sunulacaksa, her bir bölümü bir sonraki sayılarda devam ettirilecek şekilde yayımlanmıştır. Örneğin, “*Büyük Buhara’nın En Son Tanımı*” gibi uzun ve kapsamlı bir yazı dizisi, dergide bir defada yayımlanmak yerine, belirli bir süre boyunca ardışık sayılarda yayımlanacak şekilde planlanmıştır (Tablo 3). Bu yöntem, yazının tam anlamıyla sunulabilmesi için gerekli olan alanı sağlarken, aynı zamanda derginin sayfa düzenini ve okuyucu ilgisini de dikkate almıştır. Böylece, yazıların içerik derinliği ve uzunluğu göz önünde bulundurularak, yayımlanma takvimi esnek bir şekilde düzenlenmiştir.

Aziatskiy Vestnik’in tüm sayıları, St. Petersburg’da basılmış ve 3 yıl süresince aynı yayıncı tarafından yayımlanmıştır. Derginin basım işlemleri, Tipografii Meditsinskogo Departamenta Ministerstva Vnutrennih Del (İçişleri Bakanlığı Sağlık Müdürlüğü Matbaası) tarafından gerçekleştirilmiş ve tüm sayıları bu kurum aracılığıyla çoğaltılmıştır. Bu süreç, derginin yayımlanmasında resmî bir kurumsal desteğin sağlandığını ve içeriğin dağıtımının belirli bir düzen içinde yürütüldüğünü göstermektedir.

Dergideki sayfa numaralandırma sistemi, alışılmışın dışında bir düzeni takip etmektedir. Her sayıda, 1’den başlayarak derginin sonuna kadar devam eden genel bir sayfa numarası bulunmaktadır. Ayrıca, birbirini izleyen sayılarda yayımlanan ve devam eden aynı başlıklı yazılarda, her bir yazının kendi içindeki sayfa numaraları da belirli bir süreklilik arz etmektedir. Bu nedenle, bazı sayfalarda hem genel sayfa numarası hem de konuya özgü sayfa numarası yer almakta, bu da zaman zaman karışıklığa yol açabilmektedir. Bu düzen, okuyucuların takip etmesini zorlaştırabilse de derginin içerik yapısının daha esnek bir şekilde sunulmasına olanak tanımıştır.

Sonuç

XIX. yüzyılda, bilimsel ve kültürel bilgi üretimi, özellikle uzak coğrafyalar ve kültürler üzerine yapılan araştırmalar, sadece akademik bir faaliyet olmanın ötesinde, büyük güçlerin küresel etkileşimlerini ve stratejik çıkarlarını şekillendiren önemli araçlar haline gelmiştir. Bu dönemde, Rusya’nın Asya ile olan ilişkileri, bilimsel merak, jeopolitik hedefler ve kültürel politikaların birleşimiyle derinleşmiş, bu süreçte yayımlanan dergiler, bilgi aktarımını sağlayan önemli platformlar olmuştur. Aziatskiy Vestnik, bu bağlamda, XIX. yüzyıl Rusya’sının Asya dünyasına yönelik entelektüel ilgisini yansıtan ve dönemin bilimsel üretimine katkı sağlayan önemli bir yayındır.

Grigoriy İvanoviç Spasskiy’in yayımladığı bu dergi, yalnızca Rusya’nın Asya’daki çeşitli coğrafyalarla olan tarihsel ilişkilerini incelemekle kalmamış, Asya’nın kültürel, sosyal ve ekonomik yapıları üzerine yapılan araştırmaların geniş bir yelpazede tartışılmasını sağlamıştır. Derginin 1825-1827 yılları arasında yayımlanan 29 sayısı, Asya’daki farklı coğrafyalara dair kapsamlı bir bilgi birikimi sunmuş, bu bilgilerin bilimsel bir yöntemle aktarılmasını sağlamıştır. Aziatskiy Vestnik, Batı’daki dergilerden çevrilen makalelere yer vererek, Rusya ile Asya arasındaki kültürel ve entelektüel etkileşimin artırılmasına katkıda bulunmuş, aynı zamanda Asya hakkındaki Batılı düşüncelerin Rus okuyucusuna ulaşmasını sağlamıştır.

Derginin sunduğu içerikler, XIX. yüzyılda Rusya’nın Asya’ya olan ilgisinin yalnızca coğrafi bir merakla sınırlı olmadığını, aynı zamanda bilimsel ve kültürel bir strateji olarak şekillendiğini göstermektedir. Asya’nın farklı kültürleri ve halkları hakkında yayımlanan tarihsel belgeler, seyahatnameler, etnografik incelemeler ve mektuplar dönemin Asya toplumlarının yapıları hakkında eşsiz bilgiler sunarak, Rusya’nın bölgeye dair düşünsel altyapısını ve jeopolitik çıkarlarını anlamamıza olanak tanımaktadır.

Elde edilen bulgular, Aziatskiy Vestnik’in yalnızca bir akademik yayın organı olarak değil, aynı zamanda Rusya’nın Asya’daki genişleme stratejilerinin entelektüel bir aracı olarak işlev gördüğünü göstermektedir. Dergide yayımlanan makaleler, seyahat anlatıları, tarihsel incelemeler, arkeolojik araştırmalar ve Batı dünyasından çevrilen yazılar aracılığıyla, Asya üzerine üretilen bilginin Rus entelektüel çevrelerine aktarılmasını sağlamıştır. Bu süreç, Rusya’nın kendi tarihsel ve kültürel perspektifinden Asya’yı yeniden tanımlama çabasının bir parçası olarak değerlendirilebilir. Bulgular ayrıca, Rusya’nın Asya’daki akademik ve kültürel faaliyetlerinin Batı’daki oryantalist söylemlerle büyük ölçüde paralellik gösterdiğini, ancak aynı zamanda Rusya’nın özgün politik çıkarlarını yansıtan unsurlar da barındırdığını ortaya koymaktadır. Özellikle, Aziatskiy Vestnik’te yer alan makaleler, Asya’ya yönelik artan akademik merakın yalnızca bilimsel bir çaba olmadığını, aksine dönemin ideolojik ve siyasi hedefleriyle yakından bağlantılı olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, derginin içeriği, Rusya’nın Asya’daki jeopolitik hedefleri doğrultusunda bir bilgi üretim mekanizması oluşturduğunu düşündürmektedir. Öte yandan, Aziatskiy Vestnik, yalnızca Rusya içinde bilgi üretim süreçlerini etkilemekle kalmamış, Batı dünyasındaki akademik çalışmalardan da yoğun bir şekilde faydalanmıştır. Avrupa merkezli akademik çevrelerde üretilen bilgilerin Rusçaya çevrilerek dergi aracılığıyla yayımlanması, Rusya’nın Asya üzerine geliştirdiği söylemin Batı dünyasıyla olan bağlantısını göstermektedir. Bu durum, Çarlık Rusya’sının Asya’yı yalnızca kendi iç dinamikleri üzerinden anlamlandırmadığını, aynı zamanda Batılı akademik geleneklerle etkileşim içinde olduğu bir bilgi aktarım süreci geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, Aziatskiy Vestnik, XIX. yüzyıl Rusya’sının Asya dünyasına dair bilimsel ve kültürel ilgisini yalnızca bir bilgi kaynağı olarak değil, aynı zamanda dönemin kültürel ve bilimsel politikalarının şekillendiği bir platform olarak değerlendirilmelidir. Bu

dergi, Rusya'nın Asya ile ilişkilerinde entelektüel bir köprü işlevi görmüş ve bu süreçte hem Rusya'nın dış politika hedeflerine hem de akademik üretime önemli katkılarda bulunmuştur. Aziatskiy Vestnik'in sunduğu içerikler, dönemin Rusya'sının bilimsel ve kültürel yapısını şekillendiren temel unsurları anlamamız açısından önemli bir kaynaktır ve bu tür dergiler, dönemin akademik, kültürel ve jeopolitik stratejilerinin bir yansıması olarak tarihteki yerini almıştır.

Gelecekte yapılacak çalışmalar, Aziatskiy Vestnik'in diğer çağdaş Rus akademik yayınlarıyla karşılaştırmalı olarak analiz edilmesiyle, Çarlık Rusya'sının Asya'ya yönelik entelektüel ve politik stratejilerinin daha geniş bir çerçevede ele alınmasına katkı sağlayabilir. Bunun yanı sıra, dergide yayımlanan metinlerin daha derinlemesine içerik analizi, Rus entelektüellerinin Asya algısını şekillendiren temel unsurları daha ayrıntılı bir şekilde ortaya koyabilir. Bu doğrultuda, Aziatskiy Vestnik'in incelenmesi, yalnızca Rus entelektüel tarihine değil, aynı zamanda XIX. yüzyıl Asya çalışmaları ve oryantalist söylem bağlamında küresel bilgi üretim süreçlerine dair daha geniş bir perspektif sunmaktadır.

Etik Komite Onayı: Etik kurul onay belgesi gerektirmemektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Anisimov, K. V. (2004). U iskotov Sibirskoy temi v russkom literature XIX veke. *Vestnik TGPU*, 3(40), 65-72.
- Datsişen, V. G. (2013). İzüenie istorii Tsentralnoy i Vostočnoy Azii v Sankt Peterburgskoy Akademii v XVIII-Pervoy Polovine XIX vv. *Mir Yevrazii*, 2(21), 21-26.
- Makarova, E. A. (2014). Literaturno-hudojestvennie sborniki Sibiri kontsa XVIII-naçala XX v. v aspekte formirovaniya regionalnogo knigoizdaniya. *İzdatelskiy Dom Tomskovo*.
- Nikienko, O. G. (1999). İstoriy Sibiri G. İ. Spasskiy (1783-1864). *Puşkinskiy Tomsk: Kraevedçesko-Bibliografiçeskiy Sbornik*, 29-31.
- Ob izdaniy v 1825 godu Aziatskago Vestnika vmesto Sibirskago. (1824). *Sibirskiy Vestnik, Çast Tretya*, Tipografii Departamenta Narodnago Prosveşeniya, 97-100.
- Özkan, M. (2019). Sibir araştırmalarına dair bir Rus mecmuasının tetkiki: 'Sibirskiy Vestnik'. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 45, 307-332.
- Ponomareva, S. A. (2015). Nauçnaya deyatelnost G. İ. Spasskogo v Tomskoy gubernii (1804–1808 gg.). *Vestnik Tomskogo Gosudarstvennogo Universiteta*, 401, 145-150.
- Ponomareva, S. A. (2016a). «Jurnal Moevo Putişestvie Po Sibiri» o «Sibirskom (Aziatskom) Vestnike» izdavayemom G. İ. Spasskim v 1818-1827 gg. *Gumaniterni Nauki v Sibiri*, 23(3), 63-69.
- Ponomareva, S. A. (2016b). Finansovo-hozyaystvennaya deyatelnost G. İ. Spasskogo dlya obespeçeniya izdaniya «Sibirskogo (Aziatskogo) Vestnika» (1817-1827). *Vestnik Tomskogo Gosudarstvennogo Universiteta*, 406, 131–135.
- Ponomareva, S. A. (2017a). *Grigoriy İvanoviç Spasskiy: İsledovatel Sibiri i prosvetitel* [Doktora tezi].
- Ponomareva, S. A. (2017b). Jurnal puteşestviya v Vostoçnuyu Stranu Rossii koneçno budet dlya publiki interesen: Ob uçaştii G. İ. Spasskogo v deyatelnost; Volnogo Obşestva Lyubiteley Slovesnosti, Nauk i Hudojestv. *Vestnik RUDN*, 16(1), 97-101.
- Puşkin, A. S. (1951). *Polnoe sobranie soçinenii v dyasiti tomah* (T. 10). Akademia Nauk SSSR İstitut Russkoy Literaturi (Puşkinskiy Dom).
- Şahin, Z. (2014). XVIII. yüzyılın ilk yarısında Rusya'nın kültürel gelişimi ve batıya uyum çabaları. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 171-191.
- Spasskiy, G. İ. (1909). *Russkiy biografiçeskiy slovar* (A. A. Polovtsov, Ed., Cilt 25, Sayı 19, ss. 177–179).
- Tokarev, S. (2015). *İstoriya russkoy etnografii*. İstitut Russkoy Tsivilizatsi.
- Yasinskiy, İ. İ. (1926). *Roman moey jizni. Kniga vospominanni*. Gosudarstvenoe İzdatelstvo Moskva.

Structured Abstract

In the 19th century, as Russia expanded its territory and intensified its scientific pursuits, it conducted extensive research on Asian geography and initiated numerous scholarly efforts to systematically collect and disseminate knowledge about the region. Russian scholars studied the history, culture, geography, and societies of Asia, producing some of the most important academic work of the era. Scientific societies and publications played a crucial role in the dissemination of this knowledge. These scholarly efforts were not merely driven by scientific curiosity but were also aligned with Russia's ideological and geopolitical objectives. Among the most prominent scholars of the period was Grigory Ivanovich Spasskiy, particularly known for his work on the history and archaeology of Siberia. Born in 1773 in Yegoryevsk and raised in a religious environment, Spasskiy later deepened his academic focus and took active roles in esteemed institutions such as the Russian Geographical Society and the Russian Society of Antiquities and History. His contributions to the study of Asia's historical and cultural heritage provided significant momentum to the scientific initiatives of his time. Between 1805 and 1817, Spasskiy's fieldwork in Siberia substantially enriched the regional body of knowledge and illuminated many previously unknown aspects of the region. The materials he collected became foundational sources for later Siberian studies and played a key role in the understanding of the region's history, geography, and cultural structure. Through the scientific expeditions he joined, Spasskiy analyzed Siberia's natural and cultural wealth in detail, and his findings were preserved for future generations in enduring works.

Sibirskiy Vestnik, which he published between 1818 and 1825, focused on the history and culture of Siberia and also provided valuable information on the region's natural resources and social structures. With its in-depth content, the journal has remained a valuable resource for researchers and historians alike. Aziatskiy Vestnik, also published by Spasskiy, began in 1825 and became a vital platform for exploring the historical and cultural heritage of regions such as Turkestan, Mongolia, the Caucasus, Japan, India, China, Iran, and the Arab world. By presenting in-depth historical, archaeological, ethnographic, and cultural research on various parts of Asia, the journal made major contributions to the scientific landscape of the time. It published primary sources such as memoirs, letters, and travelogues, offering Russian scholars access to firsthand accounts and enabling them to engage with Western Asian studies. The journal also introduced important Western scholarship on Asia to Russian readers, translating texts from prominent academic centers such as Paris, London, and Calcutta. Together with Sibirskiy Vestnik, Aziatskiy Vestnik represents the foundation of scientific study on Siberia and Asia in early 19th-century Russia.

Published between 1825 and 1827, Aziatskiy Vestnik released a total of 29 issues over three years. Each issue marked a significant contribution to the scientific journalism of the time. The journal's scope went beyond geographical exploration and historical documentation to reflect the cultural, literary, and intellectual diversity of the era. Organized under four main sections—Science and Art, Travel, Oriental Literature, and Asian News—it provided a comprehensive academic and cultural forum. Subsections like Miscellaneous News, Oriental Bibliography, and Criticism under the Asian News category enriched the journal's interdisciplinary nature and aimed to offer readers a broad and nuanced perspective. This diversity of content made Aziatskiy Vestnik not only a repository of knowledge but also an intellectual platform that participated actively in the cultural and scholarly debates of its time. The journal's existence reflects that Russia's 19th-century interest in Asia extended beyond mere geographical exploration, encompassing scientific, cultural, and geopolitical dimensions. The travel accounts, ethnographic studies, historical documents, and letters published in these journals offered unique insights into Asian societies and revealed the intellectual framework behind Russia's engagement with the region.

In conclusion, Aziatskiy Vestnik was not merely a scientific journal but also a reflection of the broader intellectual, cultural, and geopolitical strategies employed by 19th-century Russia in its relationship with Asia. It should be seen not only as a source of knowledge about Russian interests in Asia but also as a contributor to the global intellectual climate of its time. These journals, published under the leadership of Spasskiy, made significant contributions both to Russia's academic output and its foreign policy agenda in Asia, forming an essential part of the empire's scientific and cultural infrastructure.